

DKSiW-K-I-093-3/2016

Warszawa, lutego 2016 r.

Egz. Nr 2

Pan
nadinsp. Michał Domaradzki
Komendant Stołeczny Policji

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w *Planie kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na rok 2015*, na temat: *Zabezpieczanie imprez masowych przez Policję*, przeprowadzonej w terminie od 27 lipca 2015 r. do 11 września 2015 r. w Komendzie Stołecznej Policji¹ w Warszawie, z siedzibą przy ul. Nowolipie 2, 00-150 Warszawa.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*² przez zespół kontrolerów MSW w składzie:

- kierownik zespołu kontrolerów – Andrzej Szyszko, główny specjalista w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSW, na podstawie upoważnienia nr 47/2015 z 23 lipca 2015 r.,
- członek zespołu kontrolerów – Paweł Żurek, główny specjalista w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSW, na podstawie upoważnienia nr 48/2015 z 23 lipca 2015 r.,
- członek zespołu kontrolerów – Paulina Jaworska-Starościak, specjalista w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSW, na podstawie upoważnienia nr 49/2015 z 23 lipca 2015 r.

(Dowód: akta kontroli – tom I, str. 3-6)

Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

1. Realizacja zadań przez KSP w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych.
2. Gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych.
3. Współpraca z podmiotami pozapolicyjnymi w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych.

Kontrolą został objęty okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2014 r.

¹ Zwanej dalej również Komendą Stołeczną lub KSP.

² Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

Celem kontroli była ocena realizowanych przez KSP zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa imprez masowych, w tym związanych z rozpoznawaniem, zapobieganiem, zwalczaniem przestępstw i wykroczeń popełnianych w związku z imprezami masowymi, ocena sposobu gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych. Celem kontroli była również ocena czy sposób, w jaki KSP realizuje zadania był skuteczny, tzn. czy osiągnięte zostały założone cele oraz czy poniesione nakłady były adekwatne do osiągniętych efektów.

Ocena działalności jednostki kontrolowanej została dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu kryteriów kontroli, wynikających z ustawy *o kontroli*, takich jak: legalność, celowość, gospodarność oraz rzetelność.

Kontrola w zakresie współpracy KSP z podmiotami pozapolicyjnymi została przeprowadzona metodą całościową, a w zakresie realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem imprez masowych oraz gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych – na podstawie próby stanowiącej 28 imprez masowych sportowych i artystyczno – rozrywkowych, co stanowiło 27% imprez zabezpieczanych przez KSP w kontrolowanym okresie.

Działania podejmowane przez Komendę Stołeczną Policji w zakresie zabezpieczania imprez masowych **oceniono pozytywnie**.

Kontrolowana jednostka podejmowała działania konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych, w tym związanych z rozpoznawaniem, zapobieganiem, zwalczaniem przestępstw i wykroczeń popełnianych w związku z imprezami masowymi. Sposób gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych był zgodny z przepisami, zapewniał kompletność, terminowość i aktualność danych. Komenda Stołeczna Policji skutecznie współpracowała z podmiotami pozapolicyjnymi oraz podejmowała działania w zakresie zwiększenia (poprawy) bezpieczeństwa imprez masowych. Sposób realizacji zadań był skuteczny, tzn. w kontrolowanym okresie osiągnięty został cel zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych, a poniesione nakłady były adekwatne do efektów, o czym świadczą poniższe ustalenia.

1. Realizacja zadań przez KSP w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych.

Działania podejmowane przez KSP w zakresie przygotowania i realizacji zabezpieczania imprez masowych gwarantowały prawidłowy przebieg ich zabezpieczania oraz zapewniały właściwą reakcję KSP na ewentualne zdarzenia i ujęcie sprawców.

Komenda Stołeczna Policji prowadziła działania w zakresie zabezpieczania oraz koordynowania zabezpieczania³ imprez masowych odbywających się na terenie m. st. Warszawy oraz powiatów przyległych⁴.

W celu zapewnienia realizacji zadań związanych z rozpoznawaniem, zapobieganiem oraz zwalczaniem przestępstw i wykroczeń popełnianych w związku z masowymi imprezami sportowymi Komendant Stołeczny Policji utworzył właściwe struktury odpowiedzialne za wykonywanie zadań, tj.

³ Zgodnie z art. 6 ust. 4 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (Dz. U. z 2015 r., poz. 355, z późn. zm.) – zwanej dalej *UoP*.

⁴ Zgodnie z art. 6 ust. 3 *UoP*.

Wydział ds. Zwalczania Przeszeczności Pseudokibiców KSP⁵ oraz Zespól ds. Kibiców KSP⁶, w skład którego wchodziła Grupa Rozpoznania Kryminalnego, Stołeczny Punkt Kontaktowy⁷ oraz Zespól Spottersów KSP. Za wymianę informacji dotyczących bezpieczeństwa masowych imprez sportowych odpowiedzialny był SPK, utworzony na bazie Stołecznego Stanowiska Kierowania KSP⁸ oraz powiatowe i rejonowe punkty kontaktowe tworzone na bazie komórek organizacyjnych wykonujących zadania sztabowe w danych jednostkach KSP. Natomiast za realizację zadań związanych z zabezpieczaniem imprez masowych o charakterze artystyczno-rozrywkowym (w ramach akcji/operacji policyjnej zarządzanej z poziomu KSP), w tym za przygotowanie planu dowódcy akcji/operacji policyjnej odpowiedzialne było SSK. Natomiast, powołany w strukturze WdZPP zespól dochodzeniowo-śledczy realizował m.in. zadania w zakresie prowadzenia postępowań przygotowawczych w zakresie naruszenia przepisów dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych, ustalania sprawców popełnionych czynów oraz eliminowania (poprzez stosowane przez sądy środki karne w postaci zakazów wstępow na imprezy masowe) z udziału w imprezach masowych osób dokonujących zakłóceń tych imprez. W zakresie postępowań innych, niż wyżej wymienione, były one prowadzone przez komendy powiatowe i rejonowe Policji garnizonu stołecznego.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 107-108, 127 oraz Regulamin Komendy Stołecznej Policji)

Poza przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w tym ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych⁹ oraz przepisami wydanymi przez Komendanta Głównego Policji jednoznacznie określającymi zadania związane z zabezpieczeniem imprez masowych w 2013 r. w KSP przygotowano publikację nt. *Reakcja Policji na czyny zabronione podczas imprez masowych*. Zawarto w niej *Algorytm w sprawie trybu postępowania wobec osób zatrzymanych na podstawie przepisów karnych wynikających z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z dnia 20 marca 2009 roku*, którego celem było ujednoczenie trybu postępowania w ww. sprawach. Zaznaczyć należy, że doświadczenia nabyte podczas przeprowadzanych działań zabezpieczających były podstawą do wystąpienia przez KSP do Komendanta Głównego Policji o nowelizację zarządzenia nr 23 z dnia 24 września 2014 r. w sprawie metod i form przygotowania i realizacji działań Policji w związku ze zdarzeniami kryzysowymi.

(Dowód: akta kontroli – tom I, str. 32)

W ramach planowania działań związanych z zabezpieczaniem imprez masowych właściwe komórki organizacyjne KSP analizowały posiadane informacje dotyczące rozpoznania środowiska pseudokibiców¹⁰, ustalały skład osobowy oraz struktury grup, a także plany dotyczące aktywności pseudokibiców w związku z masowymi imprezami o charakterze sportowym. Realizacja powyższych działań (tj. praca operacyjna) regulowana była dyspozycją art. 19-20 UoP oraz zarządzeniem nr Pf-634 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie metod i form wykonywania przez

⁵ Zwany dalej także WdZPP. Utworzony 1 czerwca 2010 r. rozkazem organizacyjnym nr 12/WA/10 Komendanta Stołecznego Policji z 20 maja 2010 r. Wydział ten realizował zadania w zakresie rozpoznawania, rozpracowywania, ujawniania i zwalczania przestępstw i wykroczeń popełnianych w środowisku pseudokibiców.

⁶ Powołany na podstawie decyzji nr 258 Komendanta Stołecznego Policji z dnia 28 lipca 2010 r. w sprawie utworzenia Zespołu ds. Kibiców KSP oraz zasad organizacji i trybu wykonywania przez Policję zadań związanych z rozpoznaniem, zapobieganiem, zwalczaniem przestępstw i wykroczeń popełnianych w związku z imprezami sportowymi oraz systemu gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa masowych imprez sportowych w jednostkach i komórkach organizacyjnych podległych Komendantowi Stołecznemu Policji, zwanej dalej decyzją nr 258. Przedmiotowa decyzja Komendanta Stołecznego Policji szczegółowo określała zasady utworzenia w KSP nieetatowego Zespołu ds. Kibiców, podziału kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych oraz zasady tworzenia analogicznych struktur w komendach powiatowych i rejonowych podległych KSP.

⁷ Zwany dalej SPK.

⁸ Zwane dalej SSK.

⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 611, z późn. zm. zwana dalej UoBIM.

¹⁰ WdZPP realizował zadania w zakresie zapobiegania, rozpoznawania, ujawniania czynów zabronionych oraz wykrywania sprawców ich przestępstw.

Policję czynności operacyjno-rozpoznawczych¹¹. Funkcjonariusze WdZPP¹², dokonywali stosownych ustaleń¹³.

(Dowód: akta kontroli – tom III, str. 160)

W kontrolowanym okresie, w odniesieniu do badanej próby, organizacja zabezpieczania imprez masowych przez Policję odbywała się zgodnie z wypracowaną na przestrzeni lat praktyką, która zapewniała terminowe uzyskiwanie informacji i właściwe przygotowanie zabezpieczania imprez masowych. Przy przygotowaniu oraz w trakcie trwania imprezy masowej komórki organizacyjne KSP współpracowały ze sobą oraz z innymi podmiotami. SSK współpracowało z komórkami organizacyjnymi KSP¹⁴ pod kątem bieżącego rozpoznania zagrożeń mogących mieć wpływ na przebieg bezpieczeństwa imprezy. Natomiast, współpraca WdZPP z komórkami organizacyjnymi KSP oraz podległymi jednostkami Policji (komendy powiatowe i rejonowe Policji) odbywała się na bieżąco w ramach prowadzonych czynności ukierunkowanych na rozpoznawanie, rozpracowywanie, ujawnianie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń popełnianych w środowisku pseudokibiców. Efektem tej współpracy były m.in. analizy ryzyka sporządzane przed każdą imprezą masową w oparciu o posiadane rozpoznanie własne i jednostek terenowych. Analizy takie każdorazowo były wykorzystywane do planowania dyslokacji sił policyjnych i stanowiły nieodzowny element każdej akcji/operacji policyjnej¹⁵ (która była zarządzana w związku z daną imprezą masową). Podczas przygotowania zabezpieczania masowych imprez sportowych SPK nawiązywał współpracę z WdZPP pod kątem analiz zagrożeń mogących mieć wpływ na przebieg imprezy. Analiza ryzyka stanowiła integralny element przygotowania zabezpieczenia. SPK współpracował również na bieżąco z jednostkami organizacyjnymi Policji, na których terenie odbywały się masowe imprezy sportowe, a także z komendami wojewódzkimi Policji oraz Krajowym Punktem Kontaktowym Głównego Sztabu Policji Komendy Głównej Policji, w szczególności pod kątem przemieszczania się kibiców na terenie podległym KSP. W zakresie masowych imprez o charakterze artystyczno-rozrywkowym, SSK współpracowało¹⁶ w szczególności z Wydziałami KSP: Kryminalnym, do walki z Terrorem Kryminalnym oraz Zabójstw.

(Dowód: akta kontroli – tom IV, str. 135-371, tom V, str. 1-238)

KSP współdziałała z ich organizatorami poprzez bieżącą wymianę informacji przed planowaną imprezą oraz na odprawach przedmeczowych¹⁷. KSP nie zawierała odrębnych pisemnych porozumień dotyczących współpracy z organizatorami imprez masowych, ponieważ przyjęty sposób wymiany informacji z wymienionymi podmiotami był skuteczny.

¹¹ Zwanego dalej zarządzeniem nr 634, niepublikowane.

¹² Tj. komórki nadzorującej wykonywanie orzeczonych, w odniesieniu do pseudokibiców, środków karnych (np. zakazy wstępu na imprezy masowe) z wyroków sądów.

¹³ Sprawdzanie rejestracji środka karnego w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji – zgodnie z decyzją nr 125 Komendanta Głównego Policji z dnia 5 kwietnia 2013 r. w sprawie funkcjonowania Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 28, z późn. zm.). Funkcjonariusze Policji występowali do komendantów powiatowych oraz rejonowych Policji podległych Komendantowi Stołecznemu Policji z prośbą o nadesłanie okresowych zestawień osób objętych zakazem wstępu na imprezy masowe, o czym będzie mowa także w dalszej części niniejszego dokumentu.

¹⁴ Wydziałami: Wywiadowczo – Patrolowym, Prewencji, Konwojowym, Dochodzeniowo – Śledczym, Realizacyjnym oraz Ruchu Drogowego a także Oddziałem Prewencji Policji w Warszawie.

¹⁵ Do powyższych analiz wykorzystywano również analizy sporządzane w ramach form pracy operacyjnej (zgodnie z zarządzeniem nr 634), do której wykorzystywano dane, dotyczące kibiców sportowych, znajdujące się w Systemie Informacji Operacyjnych. Wszelkie informacje dotyczące pseudokibiców, którzy swoim zachowaniem dopuścili się naruszenia przepisów *UoBIM* były na bieżąco wprowadzane do Systemu Informacji Operacyjnej.

¹⁶ Pod kątem uzyskania analizy ryzyka.

¹⁷ Czynności podejmowane przed meczem piłki nożnej zespół kontrolerów MSW obserwował podczas udziału w odprawie przedmeczowej prowadzonej przez Zastępcę Komendanta Stołecznego Policji, a następnie przez Dowódcę Akcji Policyjnej o krypt. „Korona”.

SSK (w ramach realizacji zadań w zakresie wymiany informacji z organizatorami imprez), organizując, każdorazowo przed planowaną masową imprezą sportową na stadionie¹⁸, spotkania przedmeczowe, zapraszał do wzięcia w nich udziału przedstawicieli organizatora i podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. W trakcie tych spotkań wymieniano informacje związane z bezpieczeństwem imprez masowych. Każdorazowo przed rozpoczęciem imprezy masowej, w KSP organizowano narady i odprawy, w trakcie których szczegółowo omawiano przygotowane plany, przewidywane zagrożenia oraz warianty działań.

Dokumentacja dotycząca zabezpieczania imprez masowych gromadzona była w formie teczek zagadnieniowych zawierających dokumenty dotyczące analizy zagrożeń¹⁹ oraz kalkulacje sił i środków niezbędnych do zabezpieczenia imprezy masowej (w tym rodzaj i zakres użycia środków przymusu bezpośredniego²⁰ oraz organizację łączności). W teczkach znajdowały się również plany dowódcy akcji/operacji policyjnej (w tym warianty działań), plany podoperacji/odcinków (w tym plany zapewnienia ładu i porządku publicznego na terenie m.st. Warszawy). W skład tych dokumentów wchodziły m.in. zabezpieczenia ruchu drogowego²¹, prewencyjnego, operacyjnego oraz dochodzeniowo-śledczego.

(Dowód: akta kontroli – tom V, str. 239 - płyta DVD (Tabela sprawdzania teczek.xlsx))

Użycie sił i środków policyjnych było celowe i efektywne, co znajduje potwierdzenie w skontrolowanej dokumentacji²². Nie stwierdzono przypadków niezgodnego z przepisami użycia ŚPB.

Dowódca akcji/operacji policyjnej wraz z podległym sztabem wykonywali swoje zadania z wykorzystaniem środków łączności²³, które pozwalały na pozyskanie bieżących informacji o stanie zabezpieczenia imprezy masowej. W trakcie trwania imprez masowych na bieżąco analizowano²⁴ informacje, na podstawie których dostosowywano siły i środki²⁵ oraz warianty działań do aktualnego stanu zagrożeń.

(Dowód: akta kontroli – tom V, str. 239 - płyta DVD (folder SWD))

Ustalono²⁶, że analizy zagrożeń pozwalały na właściwe przygotowanie zabezpieczenia imprezy oraz na prawidłowe skalkulowanie niezbędnych sił i środków. Każdorazowo po zakończeniu imprezy masowej sztab dowódcy akcji/operacji policyjnej przygotowywał dokumenty obrazujące przebieg zdarzeń (w tym dokumentację z Systemu Wspomagania Dowodzenia, dokumentację audio i wideo). W badanych przypadkach nie stwierdzono wystąpienia zdarzeń nieujętych w analizach zagrożeń.

(Dowód: akta kontroli – tom V, str. 1-238)

W KSP podejmowano szereg działań prewencyjnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych, jak również prowadzono czynności dochodzeniowo-śledcze oraz operacyjne zmierzające do wykrycia i ścigania sprawców przestępstw. Funkcjonariusze WdZPP w okresie 2013-2014

¹⁸ Przy ul. Łazienkowskiej 3, przy ul. Konwiktorskiej 6 oraz na Stadionie Narodowym w Warszawie.

¹⁹ Opracowane przez właściwe komórki organizacyjne KSP i/lub jednostki Policji. Analizy te zawierały stałe elementy pozwalające na planowanie niezbędnych sił i środków niezbędnych do zabezpieczenia imprezy masowej – zgodnie z decyzją nr 982 KGP.

²⁰ Dalej jako ŚPB.

²¹ W przypadku przejazdu grup kibiców współdziałano z jednostkami Policji na trasie ich przejazdu – w tym organizowano patrole zabezpieczające oraz konwoje.

²² Historia działania (z Systemu Wspomagania Dowodzenia), raporty końcowe akcji/operacji policyjnej.

²³ Łączność telefoniczna, radiowa, e-mailowa.

²⁴ W sztabie akcji/operacji policyjnej.

²⁵ Niezbędne do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

²⁶ Na podstawie przeglądu udostępnionych raportów końcowych akcji/operacji policyjnych (sporządzanych po każdym zabezpieczeniu imprezy masowej).

przeprowadzili łącznie 18 postępowań przygotowawczych²⁷ dotyczących naruszenia przepisów *UoBIM*. łącznie w prowadzonych postępowaniach przedstawiono 53 zarzuty 51 podejrzanym. W 2013 r. przeprowadzono 7 postępowań przygotowawczych (do sądu przekazano 4 akty oskarżenia w stosunku do 4 oskarżonych, w przypadku 2 postępowań nie wykryto sprawcy oraz 1 postępowanie w stosunku do 1 podejrzanego zawieszono), natomiast w 2014 r. przeprowadzono 11 postępowań przygotowawczych (do sądu przekazano 4 akty oskarżenia w stosunku do 20 oskarżonych, w przypadku 5 postępowań nie wykryto sprawcy oraz 2 postępowania w stosunku do 31 podejrzanych zawieszono). Wobec 40 osób sądy zastosowały środki karne w postaci zakazów wstępu na imprezy masowe.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 120-122, 134-135, 157)

Sprawy operacyjne dotyczące przestępczości związanej z imprezami masowymi obejmowały swoim zakresem szerokie spektrum zjawisk, w tym przestępczości pseudokibiców. W ich ramach prowadzono czynności operacyjne obejmujące osoby, które swoim zachowaniem dopuszczały się naruszenia przepisów *UoBIM*. Często ustalenie sprawców przestępstw odbywało się w drodze czynności dochodzeniowo-śledczych, tym samym nie było konieczności podejmowania odrębnych czynności operacyjnych w tym zakresie. Po zaistnieniu incydentów, w których brali udział pseudokibice, Komendant Stołeczny Policji jedenastokrotnie występował z wnioskami do Wojewody Mazowieckiego, dyrektora Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu m. st. Warszawy oraz Ekstraklasy S.A. o podjęcie działań wobec chuliganów stadionowych oraz klubów, które były organizatorami imprez masowych, podczas których wystąpiły incydenty²⁸.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 122, 136)

W KSP podejmowano skuteczne działania wobec osób/kibiców, zakłócających bezpieczeństwo i porządek publiczny podczas imprez sportowych zarówno w ramach czynności dochodzeniowo-śledczych, jak i czynności operacyjnych. W okresie objętym kontrolą, w rejonie podległym Komendantowi Stołecznemu Policji sądy zastosowały 205 środków karnych w postaci zakazów wstępu na imprezę masową wobec 203 osób, które popełniły czyny zabronione w związku z imprezą masową. Natomiast w ramach prowadzonych czynności operacyjnych bieżącym zainteresowaniem operacyjnym objęto osoby, które swoim zachowaniem dopuszczały się naruszenia przepisów *UoBIM*.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 120-122, 134-136)

W KSP dokonywano oceny nakładów poniesionych na przeprowadzenie akcji/operacji policyjnych związanych z zabezpieczaniem imprez masowych. W tym celu w Policyjnym Rejestrze Imprez Masowych²⁹ generowane były zestawienia kosztów poniesionych przez Policję. W zestawieniach tych znajdowały się m.in. informacje o kosztach paliwa, kosztach użycia sprzętu policyjnego oraz liczbie godzin przepracowanych przez funkcjonariuszy. System PRIM dokonywał automatycznego obliczenia

²⁷ Cztery postępowania przygotowawcze prowadzone były w związku z imprezami masowymi objętymi próbą. 1) Mecz piłki nożnej Legia Warszawa – Śląsk Wrocław z 2.06.2013 r. (postępowanie prowadzone z art. 59 ust. 1 *UoBIM* - posiadanie środków pirotechnicznych – zakończone aktem oskarżenia przeciwko jednemu podejrzanemu. 2) Mecz piłki nożnej Legia Warszawa – Jagiellonia Białystok z 2.03.2014 r. (postępowanie prowadzone z art. 60 ust. 2 *UoBIM* w zw. z art. 158 § 1 kk – przedstawiono zarzut 33 podejrzanym). 3) Mecz piłki nożnej Legia Warszawa – Lech Poznań z 1.06.2014 r. (postępowanie prowadzone z art. 59 ust. 1 *UoBIM* i 60 ust. 1 a *UoBIM* zakończone aktem oskarżenia przeciwko 9 podejrzanym). 4) Mecz piłki nożnej Legia Warszawa – Cracovia Kraków z 1.12.2014 r. (postępowanie prowadzone z art. 59 ust. 1 *UoBIM* zakończone nie wykryciem sprawców). Przeprowadzono czynności w związku z meczem piłki nożnej Legia Warszawa - Lazio Rzym z 28.11.2013 r. – przed spotkaniem na terenie m.st. Warszawy doszło do zbiorowego zakłócenia porządku publicznego – w wyniku działań Policji zatrzymano 150 osób (w tym 137 obywateli Włoch, 1 obywatela Czech, 1 obywatela Anglii, 2 obywateli Danii, 9 Polaków).

²⁸ Z informacji uzyskanych od przedstawiciela Mazowieckiego Związku Piłki Nożnej wynika, że związek występował do klubów piłkarskich z pismami żądającymi wyjaśnień oraz wnioskujących o podjęcie zdecydowanych działań przez kluby piłkarskie oraz organizatorów imprez masowych celem podniesienia bezpieczeństwa imprezy masowej.

²⁹ Dalej jako PRIM. PRIM jest modulem KSIP służącym do wprowadzania informacji o imprezach masowych.

kosztów (po wprowadzeniu wielkości użytych sił i środków policyjnych) zabezpieczenia imprezy masowej. Uzyskane w ten sposób informacje były wykorzystywane przy planowaniu kolejnych zabezpieczeń.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 119-120, 130)

Sposób sprawowania nadzoru nad realizacją zadań wynikających z zabezpieczenia imprez masowych na obszarze działania KSP umożliwiał właściwe zabezpieczenie tych imprez.

Osoby odpowiedzialne za nadzór nad realizacją zadań w zakresie zabezpieczenia imprez masowych, tj. Komendant Stołeczny Policji oraz zastępcy Komendanta Stołecznego Policji były zapoznawane z analizami zagrożeń bezpieczeństwa imprez sportowych³⁰. Wskazać należy, że osoby te zapoznawały się z planami zabezpieczania imprez masowych³¹.

(Dowód: akta kontroli – tom III, str. 155-156, 178-193)

W trakcie trwania imprezy masowej zarówno dowódca akcji/operacji, jak i podległy mu sztab, na bieżąco nadzorowali przebieg działań, elastycznie reagując na pojawiające się zdarzenia poprzez wydawanie poleceń podległym pododdziałom Policji. Po zakończeniu działań zabezpieczających analizowano raporty końcowe poszczególnych akcji/podoperacji policyjnych pod kątem prawidłowości ich realizacji, w tym dokonywano oceny dotyczącej legalności użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego. Analizy raportów końcowych oraz wnioski z nich wynikające były wykorzystywane do opracowania analiz ryzyka, procedur i wytycznych mających na celu usprawnienie działań KSP przy zabezpieczeniu imprez masowych w przyszłości.

(Dowód: akta kontroli – tom V, str. 239 - płyta DVD)

W ramach zwierzchniego nadzoru służbowego, nad jednostkami Policji garnizonu warszawskiego, WdZPP monitorował postępowania przygotowawcze z zakresu przepisów *UoBIM*. Czynności te realizowano poprzez analizowanie miesięcznych sprawozdań z wszczętych i prowadzonych oraz zakończonych postępowań przygotowawczych, dotyczących czynów zabronionych popełnianych w związku z imprezą masową.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 117-118, 134-136, 156)

2. Gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych.

Działania KSP w zakresie sposobu gromadzenia i udostępniania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych zapewniały wysoką jakość, terminowość i aktualność danych zawartych w systemie PRIM.

W okresie objętym kontrolą aktami prawnymi regulującymi wprowadzanie danych do PRIM były zarządzenia Komendanta Głównego Policji: nr 1100 z dnia 13 grudnia 2006 r. w *sprawie zasad*

³⁰ Ustalono na podstawie dokumentacji źródłowej, wyjaśnień KSP oraz podczas udziału kontrolerów w odprawie przedmeczowej i w zabezpieczeniu meczu Legia Warszawa – Korona Kielce z 23 sierpnia 2015 r.

³¹ Zawierającymi przewidywane zagrożenia, niezbędne siły i środki, organizację, warianty działań, rodzaj i zakres użycia środków przymusu bezpośredniego, organizację łączności oraz plany zabezpieczenia ruchu drogowego, prewencyjnego, operacyjnego oraz dochodzeniowo – śledczego.

*procedury prowadzenia Policyjnego Rejestru Imprez Masowych*³² oraz nr 667 z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie zasad prowadzenia Rejestru Działań Policyjnych³³.

W kontrolowanym okresie dane do PRIM były wprowadzane przez uprawnionych³⁴ policjantów SSK. Dodatkowo do poszczególnych nr RIM³⁵ dopisywane były nr RRZ³⁶. Czynności te realizowali policjanci z komórek KSP i podległych jednostek, których siły i środki zaangażowane były bezpośrednio w działania zabezpieczające.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 259, 270-272; tom III, str. 3-99, str. 100 – płyta CD)

Dane wprowadzane do PRIM terminowo, były one kompletne i zgodne z dokumentacją źródłową dotyczącą zabezpieczenia imprez masowych. Dane zawarte w PRIM zawierały wszystkie wymagane przepisami prawa informacje. W badanym okresie, w KSIP rejestrowano dane o osobach, wobec których orzeczono środki karne w postaci zakazu wstępu na imprezę masową³⁷.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 295-365)

W ramach nadzoru funkcjonariusze KSP monitorowali zapisy w PRIM, dotyczące imprez masowych odbywających się na terenie działania KSP. Każdorazowo, po zdiagnozowaniu nieprawidłowości lub nieścisłości, funkcjonariusze KSP zwracali się do właściwych jednostek Policji o usunięcie nieścisłości i/lub uzupełnienie braków danych zawartych w PRIM.

Podległe KSP jednostki Policji wymieniały informacje związane z bezpieczeństwem masowych imprez sportowych bezpośrednio z organizatorami imprez występującymi z wnioskiem o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej. Jednostki te także generowały i przekazywały organizatorom imprez wykazy o osobach, wobec których orzeczono środek karny zakazu wstępu na imprezę masową.

Wymiana informacji pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za zabezpieczenie imprezy masowej odbywała się w sposób zgodny z *UoBIM*, rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie przekazywania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych³⁸ oraz decyzji nr 340/2012 KSP z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie wprowadzenia do użytku służbowego „Instrukcji w sprawie obiegu dokumentacji jawnej, jednolitych zasad terminowego załatwiania spraw, rozliczania pracowników w Komendzie Stołecznej Policji oraz jednostkach organizacyjnych Policji podległych Komendantowi Stołecznemu Policji”.

W ramach nadzoru funkcjonariusze KSP prowadzili stałą analizę zapisów znajdujących się w PRIM. Zapisy te były konfrontowane z innymi bazami policyjnymi – w tym bazą statystyczną (SESPOL) oraz dokumentacją źródłową, będącą podstawą rejestracji imprezy masowej.

Funkcjonariusze WdZPP prowadzili czynności monitorujące związane z zapewnieniem rzetelnego wprowadzania³⁹ do systemów informatycznych, orzeczonych zakazów wstępu na imprezy masowe. W toku wykonywanych czynności funkcjonariusze WdZPP zwracali się do podległych Komendantowi

³² Dz. Urz. KGP z 2007 r. Nr 13, poz. 99, dalej zwane zarządzeniem nr 1100. Uchylone z dniem 14 marca 2015 r.

³³ Dz. Urz. KGP z 2007 r. Nr 13, poz. 102, dalej zwane zarządzeniem nr 667. Uchylone z dniem 14 marca 2015 r.

³⁴ W okresie objętym kontrolą uprawnienia do pracy w aplikacji PRIM w zakresie zabezpieczenia imprez masowych posiadali policjanci SSK, Wydziałów KSP: Dochodzeniowo - Śledczego, Ruchu Drogowego, Realizacyjnego, Kryminalnego, ds. Zwalczania Przemocności Pseudokibiców, Wywiadowczo - Patrolowego, dw. z Terrorem Kryminalnym oraz Zabójstw.

³⁵ Każdemu zapisowi w PRIM był nadawany, w sposób automatyczny, numer RIM (numer jednoznacznie identyfikujący imprezę masową w bazie danych PRIM).

³⁶ Wykaz kosztów sił i środków użytych do zabezpieczeń.

³⁷ O których mowa w art. 22 ust.1 pkt 1 lit. a i b oraz art. 40 pkt 1 i 2 *UoBIM*.

³⁸ Dz. U. z 2010 r. Nr 54, poz. 329.

³⁹ Przez funkcjonariuszy z podległych, Komendantowi Stołecznemu Policji, jednostek organizacyjnych.

Stołecznemu Policji jednostek Policji celem uzyskania wykazów osób zamieszkałych na terenie danych jednostek, wobec których został orzeczony zakaz wstępu na imprezy masowe. Dane te konfrontowano z informacjami zawartymi w KSIP. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości kierowano do danej jednostki Policji pisma, wskazując na stwierdzone nieprawidłowości i wnioskując o modyfikację wprowadzonych informacji o środkach karnych. W związku ze sprawowanym nadzorem nad wykonywaniem środków karnych zakazu wstępu na imprezy masowe, do właściwych jednostek Policji oraz organizatorów imprez masowych kierowano pisma, w których zwracano się o informację nt. wywiązywania się poszczególnych osób z nałożonych środków karnych. W wyniku podjętych czynności w WdZPP w 2014 r. wszczęto 6 postępowań przygotowawczych z art. 244 kk.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 255-256, 274-294)

W KSP podnoszono kwalifikacje użytkowników PRIM poprzez prowadzenie szkoleń dotyczących przetwarzania danych w PRIM. W dniu 13 marca 2013 r. przeprowadzono wewnętrzne szkolenie pn. *Zasady funkcjonowania Policynego Rejestru Imprez Masowych - wprowadzanie i uzupełnianie danych dot. imprez masowych i zgromadzeń*, które skierowane było do policjantów SSK realizujących zadania związane z zabezpieczeniem imprez masowych.

3. Współpraca z podmiotami pozapolicyjnymi w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych.

KSP skutecznie współpracowała z podmiotami pozapolicyjnymi, zapewniając tym samym wysoki poziom bezpieczeństwa imprez masowych odbywających się na obszarze działania Komendy.

W latach 2013-2014 funkcjonariusze KSP uczestniczyli⁴⁰ w spotkaniach Wojewódzkiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Bezpieczeństwa Imprez Sportowych, dotyczących zabezpieczenia imprez sportowych odbywających się na terenie województwa mazowieckiego. W wyniku prac Zespołu, w tym funkcjonariuszy KSP, został opracowany dokument pn. *Rekomendacje Wojewody Mazowieckiego w zakresie poprawy bezpieczeństwa na stadionach województwa mazowieckiego podczas rundy wiosennej sezonu 2013/2014 z dnia 6 lutego 2014 r.* Powyższy dokument zawierał rekomendacje (w zakresie działań zabezpieczających w nadchodzących rundach rozgrywek piłkarskich) i zalecenia skierowane do wszystkich podmiotów zaangażowanych w zabezpieczenie imprez sportowych na terenie województwa mazowieckiego. W dokumencie zdefiniowano najważniejsze problemy dotyczące przestrzegania zasad bezpieczeństwa i porządku publicznego zarówno przez organizatorów imprezy jak i kibiców drużyn piłkarskich, a także wskazano sposób rozwiązania tych problemów. Z analizy udostępnionej dokumentacji wynika, że funkcjonariusze KSP podczas planowania i realizacji zadań służbowych w omawianym zakresie stosowali się do rekomendacji.

(Dowód: akta kontroli – tom I, str. 28, 249-254; tom III, str. 101-154)

W kontrolowanym okresie, KSP zrealizowała autorski program profilaktyczno-edukacyjny, skierowany do uczniów klas II szkół gimnazjalnych, pn. *Kibic*, którego głównym celem było propagowanie właściwego zachowania kibiców, a także zapobieganie zjawiskom agresji

⁴⁰ Wojewoda Mazowiecki przekazał zespołowi kontrolerów stosowną dokumentację potwierdzającą uczestnictwo przedstawicieli KSP w spotkaniach. Jednocześnie wyjaśnił, że nie dysponuje listami obecności ze wszystkich posiedzeń, które odbyły się w okresie objętym kontrolą, a zatem zespół kontrolerów, dokonując oceny w powyższym zakresie, posiłkował się również informacjami udzielonymi przez Komendanta Stołecznego Policji.

i przemocy występującym w trakcie trwania imprez sportowych. Program, oprócz ogólnych zasad obowiązujących każdego uczestnika imprezy sportowej, wskazywał na zagrożenia stanowiące następstwa nieodpowiednich form kibicowania. W ramach programu, KSP we współpracy z Biurem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu m.st. Warszawy przygotowała film edukacyjny pn. *Kibic*, wykorzystywany przez funkcjonariuszy KSP, jako materiał dydaktyczny podczas spotkań z młodzieżą. Komendant Stołeczny Policji przedstawił zespołowi kontrolerów listę szkół gimnazjalnych objętych powyższym programem. Przedmiotowy program realizowany był we współpracy ze Stołecznym Centrum Sportu Aktywna Warszawa, który każdorazowo, na potrzeby przeprowadzenia spotkań z młodzieżą udostępniał obiekt sportowy przy ul. Konwiktorskiej 6 w Warszawie. W spotkaniach z młodzieżą uczestniczyli funkcjonariusze Wydziału Prewencji KSP, policjanci - spottersi oraz psychologowie z Wydziału Psychologów KSP.

(Dowód: akta kontroli – tom I, str. 29; tom II, str. 6-7)

W okresie objętym kontrolą, w ramach współpracy z innymi jednostkami Policji i podmiotami pozapolicyjnymi, KSP organizowała i brała udział w krajowych i międzynarodowych przedsięwzięciach szkoleniowych w zakresie stanowiącym przedmiot kontroli. I tak: funkcjonariusze KSP wzięli udział w warsztatach dla członków Zespołu Antykonfliktowego Policji prowadzonych m.in. przez instruktorów policji czeskiej i słowackiej (5-7 października 2014 r.), w międzynarodowym szkoleniu przygotowanym przez Komendę Wojewódzką Policji w Poznaniu we współpracy z ekspertami z Czech dotyczącym problematyki zabezpieczenia imprez masowych (15-16 października 2014 r.), w zajęciach z zakresu dowodzenia z wykorzystaniem symulatora działań Policji w sytuacjach kryzysowych realizowanych przez Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie (23-24 października 2014 r.), w spotkanie w Pradze dotyczącym problematyki funkcjonowania służby prewencyjnej Policji Republiki Czeskiej oraz zabezpieczenia policyjnego imprez masowych i zgromadzeń publicznych (28 lipca - 1 sierpnia 2014 r.) oraz w warsztatach w Brnie, których celem był udział w *Specjalizowanym kursie dla zespołów antykonfliktowych* (21-29 września 2014 r.).

(Dowód: akta kontroli – tom I, str. 31-34)

KSP uczestniczyła w projekcie pn. *Bezpieczne imprezy masowe w dużych aglomeracjach UE: działania Policji w zapobieganiu i zwalczaniu przestępstw im towarzyszących* realizowanego w ramach *Programu KE pn. Zapobieganie i zwalczanie przestępczości ISEC*. W przedmiotowym projekcie brali udział organizatorzy imprez masowych, właściciele obiektów sportowych i podmioty odpowiedzialne za zapewnienie porządku i bezpieczeństwa uczestników imprezy na terenie obiektu⁴¹, a ponadto: Komenda Policji Miasta Wilna, Komenda Główna Policji w Budapeszcie, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Republiki Włoskiej. W ramach projektu zrealizowano seminarium szkoleniowe⁴² z udziałem Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu m.st. Warszawy, a także przeprowadzono szkoleniowe wizyty studyjne.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 116-117, 149-154)

Zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych były przedmiotem kursów specjalistycznych prowadzonych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. W kursie specjalistycznym dla dowódców operacji policyjnych uczestniczyło 12 osób (decyzja nr 882 KGP z dnia 5 grudnia 2007 r.,

⁴¹ Klub Legia Warszawa, Agencja Ochrony „Zubrzycki” i Spółka PL 2012 Prezydium Policji w Berlinie.

⁴² Jak wyjaśniono, seminarium odbyło się w 2012 r. - tj. poza okresem objętym kontrolą. Niemniej jednak, jest to istotna informacja wpływająca na ocenę skuteczności współpracy KSP z podmiotami policyjnymi i pozapolicyjnymi zaangażowanymi w zabezpieczanie imprez masowych, a wiedza i doświadczenia wyniesione z udziału w przedsięwzięciach były wykorzystywane w bieżącej służbie.

nowelizacja: decyzja nr 327 KGP z 2 sierpnia 2013 r.). W kursie specjalistycznym dla policjantów komórek organizacyjnych Policji właściwych w sprawach sztabowych uczestniczyło 12 osób (decyzja nr 399 KGP z dnia 19 czerwca 2008r.). W Szkole Policji w Katowicach odbył się kurs specjalistyczny dla 6 policjantów garnizonu warszawskiego, wykonujących zadania „spotters”, zrealizowany w okresie od 31 marca do 18 kwietnia 2014 r. Z analizy przedstawionej dokumentacji wynika, że funkcjonariusze KSP zaangażowani w zabezpieczenie imprez masowych uczestniczyli w szkoleniach mających na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych⁴³. W podległych jednostkach Policji i komórkach organizacyjnych KSP zrealizowano doskonalenie zawodowe przygotowujące policjantów do wykonywania zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego w trakcie imprez masowych, a w szczególności podczas trwania finałowego turnieju UEFA – EURO 2012 (Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej w 2012 r.)⁴⁴. Udział w powyższych przedsięwzięciach szkoleniowych pozwolił na podniesienie profesjonalizmu policjantów realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa imprez masowych.

(Dowód: akta kontroli – tom I, str. 30-31, 36-37)

W KSP utworzono instytucję policjanta – spottersa. Do 30 czerwca 2013 r. zadania właściwe dla instytucji spottersa realizowano w WdZPP KSP, a od 1 lipca 2013 r. – zgodnie z poleceniem ówczesnego Komendanta Stołecznego Policji – zadania te były realizowane przez SSK. Decyzją nr 162/2014 Komendanta Stołecznego Policji z 30 kwietnia 2014 r.⁴⁵ powołano Nieetatowy Zespół Spotters, w którego skład wchodził funkcjonariusze komórek organizacyjnych KSP oraz jednostek podległych Komendantowi Stołecznemu Policji i realizujących zadania na terenie garnizonu stołecznego. Głównym celem powołania instytucji policjanta – spottersa w strukturach KSP było odbudowanie zaufania uczestników imprez sportowych do Policji poprzez nawiązanie z nimi dobrej współpracy zarówno podczas trwania meczu, jak i między rozgrywkami⁴⁶. Policjant-spotters był zobowiązany do współdziałania z innymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo imprez masowych.

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 114-115)

Oceny skuteczności spottersów dokonywano na podstawie takich kryteriów jak: umiejętność identyfikacji zagrożeń w trakcie imprez sportowych, współpraca z podmiotami zewnętrznymi, umiejętność oceny rozwoju środowiska kibicowskiego na podległym terenie, pozyskiwanie informacji o kibicach własnych ze szczególnym uwzględnieniem osób z orzeczonymi zakazami wstępu na imprezy masowe, współpraca z zespołami do spraw kibiców w macierzystych jednostkach, prawidłowe prowadzenie dokumentacji) na podstawie wytycznych, zawartych w dokumencie opracowanym przez Główny Sztab Policji KGP pn. *Instytucja spottersa – materiały pomocnicze* oraz

⁴³ W wyniku analizy akt osobowych funkcjonariuszy włączonych w skład Zespołu ds. Kibiców KSP, których akta znajdują się w posiadaniu KSP (32 osoby) ustalono, że w okresie od 2011 do 2014 r. 17 osób uczestniczyło w kursach specjalistycznych, szkoleniach i innych formach doskonalenia zawodowego.

⁴⁴ Program przygotowujący policjantów do realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego w trakcie imprez masowych, w tym podczas finałowego turnieju UEFA – EURO 2012, zgodnie ze standardami europejskimi opracował Zespół Programowy składający się z przedstawicieli Biura Kadry i Szkolenia KGP, Głównego Sztabu Policji KGP, Szkoły Policji w Katowicach, Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach oraz Komendy Miejskiej Policji w Katowicach.

⁴⁵ Decyzja nr 162/2014 Komendanta Stołecznego Policji z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie powołania i funkcjonowania w Komendzie Stołecznej Policji Nieetatowego Zespołu Spotters.

⁴⁶ Do głównych zadań policjanta-spottersa należy reprezentowanie interesów kibiców w kontaktach i mediacjach z organizatorem imprezy, policją, przewoźnikiem, klubem sportowym, a także ze służbami porządkowymi, koordynacja przedsięwzięć związanych z przemieszczaniem się i pobytem kibiców w obiektach sportowych, rozpoznawanie zagrożeń i ochrona kibiców przed ewentualną agresją ze strony chuliganów, prowadzenie działań profilaktycznych w tym inicjowanie programów, spotkań z kibicami mających na celu przeciwdziałanie przemocy na stadionach.

sprawozdań z realizacji zadań spotters (sporządzanych przez spottersów, po każdej zakończonej rundzie oraz pełnym sezonie piłkarskim).

(Dowód: akta kontroli – tom II, str. 112-113)

W ocenie przełożonych, policjanci realizujący zadania spotters wykazywali się bardzo dobrą znajomością tematyki piłkarskiej, zagadnień związanych z zabezpieczeniem imprez sportowych, a także charakterystycznych dla środowiska pseudokibicowskiego zachowań i słownictwa, co miało kluczowe znaczenie dla identyfikacji zagrożeń w bieżących i planowanych imprezach sportowych. Na podstawie analizy dokumentacji udostępnionej przez jednostkę kontrolowaną, stwierdzono, że instytucja spottersa przyniosła zamierzone efekty i korzystnie wpłynęła na poprawę bezpieczeństwa uczestników masowych imprez sportowych.

* * *

W związku ze sformułowaną pozytywną oceną działań podejmowanych przez Komendę Stołeczną Policji w zakresie zabezpieczania imprez masowych odstąpiono od formułowania zaleceń wynikających z ustaleń kontroli.

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – KSP w Warszawie

Egz. Nr 2 – aa